

Analýza strategických dokumentů ITS na Kypru

1. Současný stav znalostí ITS (*strategické dokumenty ITS, zhodnocení C-ITS*)

Kypr má rozsáhlou hlavní silniční síť vybudovanou především po 80. letech 20. století, která spojuje hlavní města ostrova v oblasti kontrolované vládou Kyperské republiky. Celková délka hlavní silniční sítě, která je udržována odborem veřejných prací (PWD) Ministerstva dopravy, komunikací a staveb, je přibližně 2450 km, z toho 257 km jsou dálnice, z nichž 182 km tvoří Evropská dopravní síť (TEN-T). Úroveň přetížení roste, zejména v městských oblastech, ale také na dálničních úsecích v blízkosti městských center, přičemž situace v některých oblastech se stává kritickou. Stojí za zmínku, že se provoz mezi lety 2012–2015 stabilizoval a prolomil vzestupný trend v důsledku snížení hospodářské aktivity v zemi. Následně Kypr zažívá vzestupný trend 3 % ročně. Stejně jako ostatní členské státy Evropské unie i kyperská vláda nadále investuje do zlepšování a rozšiřování této sítě a zkoumá zavádění inteligentních dopravních systémů (ITS), aby maximalizovala kapacitu a bezpečnost, pozitivně ovlivnila životní prostředí a snížila úroveň přetížení. Při zavádění ITS Kypr maximalizuje využití programů financování EU.

Co se týče strategického plánování, byla zpracována „Studie pro návrh a implementaci ITS na Kypru a vývoj aplikace GIS“, která byla spolufinancována z přechodného nástroje Evropské unie (77 %) a z rozpočtu kyperské vlády (23 %). Projekt měl celkovou hodnotu 1,1 milionu EUR (2007-2008). Na základě této studie a vývoje projektů ITS jsou na Kypru na následující dva roky (2020) plánovány následující systémy:

Implementace jednotného přístupového bodu na Kypru pokročila. Oddělení veřejných prací, se podílí na příslušných projektech CEF spolufinancovaných EU – Crocodile II, Crocodile III, TN-ITS GO a Step2Smart INTEREG Kypr - Řecko. Tyto čtyři projekty staví na výsledcích dosažených prostřednictvím dříve realizovaných projektů „DIAVLOS“ a „Prodromos“, které byly spolufinancovány z programu INTEREG Řecko-Kypr 2007–2013.

Ministerstvo veřejných prací jménem Ministerstva dopravy a spojů podepsalo se španělskou společností Grupo Mecanica del Vuelo Sistemas SA (GMV Sistemas SA) desetiletou smlouvu na zavedení telematických systémů v autobusech, včetně systému automatického ověřování jízdních dokladů s využitím čipových karet. Doba trvání smlouvy je 2 roky pro úplnou implementaci systémů a 8 let pro údržbu. Projekt je spolufinancován z Fondu soudržnosti EU 85 % a je téměř dokončen.

Byl prosazen projekt ITS „DIAVLOS“ s cílem zlepšit poskytování informací uživatelům silnic ohledně doby cestování, přetížení a prací na silnici na meziměstské a primární silniční síti Kypru. Celkové náklady projektu činily 0,8 mil. EUR. Výše uvedený systém byl následně rozšířen tak, aby pokrýval s více senzory provozu primární silniční síť Kypru, včetně přístupů do přístavů, letišť, hlavních oblastí hospodářského rozvoje a turistických destinací. Expanze proběhla v rámci projektu „PRODRAMOS“. Celkové náklady projektu činily 1,1 mil. EUR. Oba projekty byly spolufinancovány z programu INTEREG Řecko - Kypr 2013–2015 80 %. Tyto

informace se používají pro řízení dopravních a silničních událostí a jsou bezplatně k dispozici odpovědným agenturám a uživatelům sítě prostřednictvím webové aplikace a chytrého telefonu.

Současné aktivity na Kypru jsou omezeny na projekty na vývoj nástrojů multimodální infomobility na Kypru, které budou zpřístupněny prostřednictvím API vývojářům webových a mobilních aplikací.

Tím, že je Kypr ostrovní zemí, nemá přeshraniční silniční dopravu. Kypr proto v této prioritní oblasti nepřijímá žádná konkrétní opatření.

Kypr pečlivě sleduje vývoj iniciativy v oblasti elektronické bezpečnosti. Všechny příslušné akce „e-call“ pro aktivaci služby byly dokončeny po roce 2015.

Kypr rozvíjí vývoj ITS ve V2I, V2V, V2All & Cooperative and Automated Driving a podílí se na příslušných setkáních a iniciativách EU.

NAP:

V současné době má Kypr již částečně operační NAP pro RTTI Status NAP pro dopravní informace v reálném čase.

Z pěti zemí, tj. Kypru, Itálie, Litvy, Malty a Španělska, nebyly obdrženy žádné (aktualizované) informace. To nutně neznamená, že neimplementovali NAP pro dopravní informace související s bezpečností.

Co se týče informací o parkování NV, nemá Kypr zatím žádný konkrétní plán.

Kypr uvádí, že poskytuje webové odkazy na dopravní údaje.

Plánovaný NAP se rozšíří tak, aby zahrnoval údaje od obcí, policie, přístavních a letištních úřadů, provozovatelů veřejné dopravy atd. Uživatelé se nacházejí v oblasti veřejných úřadů, policie, 2-3 univerzit (ve vývoji) a 6-8 soukromých společností, které přijímají nezpracovaná data a rozvíjejí své vlastní služby.

Na Kypru bude odpovědným orgánem za implementaci NAP pro multimodální cestovní informace Ministerstvo dopravy, spojů a prací. Co se týče posuzování shody, národní orgán bude totožný s prováděcím orgánem.

Kypr sleduje vývoj svého jednotného přístupového bodu do roku 2020 prostřednictvím spolufinancovaných projektů Crocodile II, III, TNITS-GO a Step2Smart, které shromažďují veškeré související údaje o dopravě, životním prostředí a GIS, a které jsou k dispozici Ministerstvu dopravy a komunikací za účelem bezplatné distribuce.

Plánování a realizace ITS-systémů vychází mj. z dokumentu „PROGRESS REPORT No 2 under Article 17(1) of ITS Directive 2010/40/EU“

Plánování a realizace ITS-systémů vychází ze strategických dokumentů „Report on National Activities and Projects Regarding ITS Priority Areas“ (Zpráva o národních aktivitách a projektech týkajících se prioritních oblastí ITS) a „Progress Report on National Activities and

Projects Regarding ITS Priority Areas“ (Zpráva o pokroku v oblasti národních činností a projektů v prioritních oblastech ITS)

2. Vybrané důležité projekty/opatření (Best practices)

Projekty před rokem 2014:

- Adaptivní systém řízení dopravních signálů
- Dopravní sčítače
- Vážicí stanice
- Služby správy vozového parku a systémů navádění na trasu. Kyperská vláda zavedla v roce 2015 systém řízení flotily všech svých vozidel.

Současné projekty:

- Systém řízení provozu a řídicí středisko ITS
- Parking Management
- e-Call

3. Závěry a doporučení pro ČR

- Ostrovní stát Kypr se vzhledem k své velikosti a „izolovanosti“ zabývá telematikou na poměrně vysoké úrovni
- Nejsou uvedeny KPI
- Kypr se nezúčastňuje většiny zahraničních telematických projektů, ale pečlivě je sleduje. Aktivní účast má Kypr na projektech CEF spolufinancovaných EU
- Nebylo definováno doporučení pro ČR

4. Zdroje

- Report on National Activities and Projects Regarding ITS Priority Areas
- Progress Report on National Activities and Projects Regarding ITS Priority Areas